

KOKOUSTIEDOT

Aika 31.1.2019 klo 18.00
Paikka Seurakuntakoti

OSALLISTUJAT			läsnä	poissa
Puh.joht.	Hirvilammi Matti	vt. khra, pj	✓	
	Soutukorva Johanna	jäsen, vpj.	✓	
	Hemminki Taija	jäsen	✓	
	Ulla-Maija Kangosjärvi	"	✓	
	Roos Markus	"	✓	
	Suomaa Helena	"	✓	
	Särkijärvi Juha	"		✓

MUUT OSALLISTUJAT

Kinnula Matti	kv pj	✓
Sinikumpu Airi	kv vpj	✓
	sihteeri	

ALLEKIRJOITUKSET

	
Matti Hirvilammi puheenjohtaja	Taija Hemminki sihteeri

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Pykälä 3

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Pykälät
1 - 12

PÖYTÄKIRJAN TARKISTUS

Paikka ja aika Muonio 31 / 1 2019

Allekirjoitukset

Helena Suomaa

Markus Roos

1 §

Kokouksen avaus

Laulettiin yhdessä virsi 389, puheenjohtaja piti alkuhartauden ja avasi kokouksen

2 §

Kokouksen sihteerin valinta

Kirkkoherran esitys

Kirkkoherra esitti sihteeriksi Taija Hemminkiä, koska Eija Sinikumpu oli estynyt saapumasta kokoukseen.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

3 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkoherran esitys

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

Kirkkoneuvoston päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

4 §

Pöytäkirjan tarkastajien valinta, toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Helena Suomaa ja Markus Roos ja he toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina. Varalle valittiin Ulla-Maija Kangosjärvi.

5 §

Pöytäkirjan nähtävillä olo

Kirkkoherran esitys

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Muonion kirkkoherranvirastossa
4.2.2019-18.2.2019

Kirkkoneuvoston päätös

Päätettiin kirkkoherran esityksen mukaisesti.

6 §

Työjärjestyksen hyväksyminen

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouskutsun mukaisen työjärjestyksen

Kirkkoneuvoston päätös

Päätettiin kirkkoherran esityksen mukaisesti.

7 §

Tilintarkastaja ja varatilintarkastaja vuosille 2019 - 2022

KN 8/2018 3.12.2018

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 10 pykälään on vuodesta 2011 alkaen tullut muutos, jonka mukaan vain ammattitilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi hoitaa seurakuntien tilintarkastuksen.

Kirkkovaltuusto valitsee ensimmäisessä kokouksessa vähintään yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan tai näiden sijasta tilintarkastusyhteisön valtuustokauden ajaksi.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHTT-, KHT- tai HTM-tilintarkastaja taikka JHTT-, KHT- tai HTM-tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHTT-, KHT- tai HTM-tilintarkastaja. Tilintarkastajalta ei edellytetä seurakunnan jäsenyyttä.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että valtuusto valitsee yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan tai näiden sijasta tilintarkastusyhteisön valtuustokauden ajaksi ja hyväksyy päävastuullisen tilintarkastajan vuosille 2019 -2022.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan

KV 23.1.2019 12 §

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto palautti asian kirkkoneuvoston valmisteltavaksi

KN 31.1.2019

Kirkkohallituksen yleiskirjeessä 17/2018 annetaan uusia ohjeita seurakuntien tilintarkastuksesta. Kilpailuttamisen lisäksi on mahdollisuus valita tilintarkastaja myös suoraan ilman kilpailutusta. Tilintarkastuksessa kilpailuraja ei ylity.

Viimeisen valtuustokauden tilintarkastajana on ollut BDO Audiator Oy. Kahden viime vuoden aikana tilit on tarkastanut BDO Audiator Oy:n palveluksessa työskennellyt HT, JHT Antero Hyvärinen. Hän on sittemmin perustanut oman toimiston Tilintarkastus Hyvärinen Oy/Tilitoimisto Hyvärinen. Vt. kirkkoherra on pyytänyt häneltä tarjouksen tilintarkastuspalveluista vuosille 2019-22 (liite).

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto hyväksyy Antero Hyvärisen tarjouksen tilintarkastuspalveluista Muonion seurakunnassa vuosina 2019-22

Kirkkoneuvoston päätös

Päätettiin jättää asia pöydälle ja kilpailuttaa tilintarkastuspalvelut.

8 §

Valtuutettu Raimo Liikavainion eroanomus valtuuston jäsenyydestä

KV 23.1.2019 14 §

Muut kj 8:4 §:n mukaiset asiat

Valtuutettu Raimo Liikavainion eroanomus valtuuston jäsenyydestä.

Kirkkovaltuuston päätös

Kirkkovaltuusto jättää asian kirkkoneuvoston valmisteltavaksi.

KN 31.1.2019

Valtuutettu Raimo Liikavainio on 24.1.2019 klo 11.03 puhelinkeskustelussa Matti Hirvilammin kanssa perunut eroanomuksensa kirkkovaltuustosta. Näin ollen asia ei vaadi kirkkoneuvostolta valmistelua.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto vie tiedoksi kirkkovaltuustolle, että Raimo Liikavainio on perunut eroanomuksensa kirkkovaltuuston jäsenyydestä.

Kirkkoneuvoston päätös

Päätettiin kirkkoherran esityksen mukaisesti.

9 §

Rakennustoimikunnan täydentäminen

Seurakuntakodin kuntotutkimus

Kirkkoneuvosto 28.9.2017 49 §

Seurakuntakodin kunnossa on ilmennyt ongelmia.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto perehtyy tilanteeseen ja tilaa seurakuntakodin kuntokartoituksen ja sisäilmatutkimuksen.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto valtuuttaa kirkkoherran jatkamaan selvitystyötä.

Kirkkoneuvosto 12.12.2017 62 §

Kirkkoherra on pyytänyt tarjoukset kahdelta toimijalta, mutta on saatu vain yksi tarjous.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto perehtyy tilanteeseen ja tilaa seurakuntakodin kuntokartoituksen ja sisäilmatutkimuksen.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto päättää tehdä kuntotutkimuksen seurakuntakodille ja hyväksyy Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy:n tarjouksen ja esittää tätä varten talousarvion 9900,00 euron määrärahaa Liite 2

KN 22.5.2018 39 §

Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy on tehnyt kuntotutkimuksen Muonion seurakuntakodista ja toimittanut tutkimusraportin seurakunnalle.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto tutustuu raporttiin ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Ilkka Paaso esitti, että terveystarkastajan lausunnon jälkeen kirkkoneuvosto tekee päätöksen kattavan kuntoarvion ja korjaussuunnitelman tiilaamisesta.

Sadevesikourujen korjaus ja sadevesien ohjaus rakennuksesta pois päin sekä sadevesikourujen ja -viemärien lämmityskaapeliin asennus tehdään ennen syksyä.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

KN 5.6.2018 § 53

Terveystarkastaja on käynyt tutustumassa seurakuntakotiin 27.5.2018 ja antanut siitä lausunnon 29.5.2018. Liite 2. Terveystarkastajan mukaan rakennuksessa tulee teetättää korjaustarvesuunnitelma, josta käy kokonaisuudessa ilmi rakennuksen korjaustarve sekä toimenpiteet vaurioiden korjaamiseksi sekä haittojen poistamiseksi. Suunnitelmassa tulee huomioida asbesti- ja haitta-ainekartoitus. Salissa olevat kankaasta valmistetut tilanjakajat tulisi poistaa.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto hyväksyy PBM Oy:n tarjouksen tutkimussuunnitelmasta liitteen mukaisena (liite 1).

Kirkkoneuvosto toteuttaa sadevesikourujen korjauksen ja sadevesien ohjauksen rakennuksesta pois päin sekä sadevesikourujen ja -viemärien lämmityskaapeliin asennuksen ennen syksyä.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan

KN 26.9.2018 79 §

PBM on jättänyt tutkimussuunnitelman ja hinta-arvion seurakuntakodin sokkelin ja perustusten tutkimuksesta, rakennuksen tarkemmittauksesta sekä pohjavesiputkien asennuksesta veden pinnan seuraamiseksi (liite 4). Lisäksi PBM on tehnyt tutkimuselosteen lisätutkimuksista (liite 5) ja kuntoarvion (liite 6) koskien seurakuntakotia.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto hyväksyy tutkimussuunnitelmassa tehtävät työt liitteesä 4 olevan hinta-arvion mukaisesti.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan

Edellisessä kokouksessa 26.9.2018 jäi epähuomiossa pois PBM:n välittämät tarjoukset sähkönkuntotutkimuksesta ja LVI-kuntotutkimuksesta. Tutkimusten kiireellisyyden vuoksi vt. kirkkoherra on tehnyt viranhaltijapäätöksen em. tutkimusten teettämisestä seuraavasti:

”Muonion seurakunta teettää sähkönkuntoarvion ja LVI-kuntoarvion PBM:n tarjouksen mukaan seuraavasti: Sähkönkuntoarviotarjous 1000€ alv 0% matkakuluineen (Sähköpalvelu Tuovinen Oy). LVI- kuntoarvio-
tarjous 1800€ alv 0% (LVI- konsultointi R. Määttä Oy)” (Päätöspöytäkirja 2§/2018)

KN 24.10.2018 96 §

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi vt. kirkkoherran viranhaltijapäätöksen 2§/2018.

Kirkkoneuvoston päätös

KN 3.12.2018 110 §

PBM toimittaa tarkemman kustannusarvion seurakuntakodin kunnostuksesta kokoukseen.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto käsittelee PBM:n toimittaman kustannusarvion ja määrittelee tulevalle vuodelle tarvittavan määrärahan talousarvioon valtuustolle esitettäväksi. Kirkkoneuvosto asettaa seurakuntakodin kunnostamista varten rakennustoimikunnan.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se varaa 560 000 euron määrärahan seurakuntakodin kunnostukseen vuodelle 2019.

Kirkkoneuvosto perusti rakennustoimikunnan, johon nimesi jäseniksi Johanna Soutukorvan (pj), Helena Suomaan, Juha Särkijärven, Erkki Tuikan ja Ilkka Paason, kokouksissa ovat mukana myös seurakuntamies-tari ja kirkkoherra.

KN 31.1.2019

Raimo Liikavainio on aiemmin toiminut seurakunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajana ja valittiin samaan tehtävään kirkkovaltuuston 23.1.2019 kokouksessa vuosiksi 2019-2022. Hänellä on paljon tietoa ja kokemusta seurakuntakodin aiemmista kunnostuksista.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto täydentää rakennustoimikuntaa Raimo Liikavainiolla.

Kirkkoneuvoston päätös

Päätettiin kirkkoherran esityksen mukaisesti.

10 §

Muut asiat

Uuden lähetysjohtokunnan kokoonpano

- pyydetään ehdotuksia jäseniksi

Diakoniatiimin nimeäminen

- diakoniaan kaivataan työntekijän tueksi tiimiä
- pyydetään ehdotuksia jäseniksi

Leikkikenttä –hanke

- Taija Hemminki esitteli leikkikenttä –hanketta

Kirkkoherranviran hoitaminen

- Tuomiokapituli pyytää yhteistä lausuntoa Enontekiön ja Muonion kirkkoneuvostoilta, jonka vuoksi sovitaan aika neuvostojen yhteiselle kokoukselle

11 §

Ilmoitusasiat

22.2. klo 18 Yhteisvastuukonsertti Oloksella

12 §

Valitusosoitus

Pöytäkirjan liitteenä

13 §

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.40.

Muonion seurakunta
Kirkkoneuvosto

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kokouspäivämäärä 31.1.2018 Pöytäkirjan pykälä 12

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 1, 2, 4 – 8, 10-13
	<u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pöytäkirjan pykälät: 3, 9
	<u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Pöytäkirjan pykälät:
	<u>Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valitta-

	malla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:
	<u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹. Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: Muonion seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Puthaanrannantie 14, Muonio Postiosoite: PL 39 99301 MUONIO Telekopio: 016 532 420 Sähköposti: muonio@evl.fi Pöytäkirjan pykälät: 3, 9 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopioilla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymättömän asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §). Toimitusosoite <i>Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.</i> Muonion seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Puthaanrannantie 14, Muonio Postiosoite: PL 39 99301 MUONIO Telekopio: 016 532 420 Sähköposti: muonio@evl.fi Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Hankintaoikaisun sisältö	Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi: – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4 Postiosoite: PL 189 90101 OULU
---	---

	Telekopio: 029 56 42841 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää
	<u>Kirkollisvalitus alustusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot: Valitusaika Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää Käyntiosoite: Ojakatu 1 Postiosoite: PL 85 90101 OULU Telekopio: (08) 5358 533 Sähköposti: oulu.tuomiokapituli@evl.fi Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09 1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi
	<u>Valitus markkinaoikeuteen</u> Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun

	hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa. Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Muutoksenhaku- ajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>: – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>: – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankin-

	tamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.
Valitus-asiakirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.